

vil det af, hvad jeg har anført før, jo være klart, at det er fuldstændig utilstrækkeligt for at stille den udenbys boende næringsdrivende blot nogenlunde paa lige Fod med dem, der drive Næring i selve Byen. Naar hans Konkurrenter altsaa komme til at betale gennemsnitlig 6 pCt., saa vil han fremdeles blive i den Grad i Forhaanden, at han vil kunne etablere en højt ødelæggende Konkurrence mod dem.

Derfor kommer endnu den Begrænsning, man har sat her, at Bidraget under ingen Omstændigheder kan overstige Halvdelen af den personlige Stat til Opholdskommunen, det vil altsaa for en stor Del kjøbenhavnske Firmaers Vedkommende sige, at de ikke kunne komme til at betale mere end 1½ pCt. i det højeste til Næringskommunen. Mig forekommer dette at være en aldeles uholdbar Stilling. Det er saa meget belydende, at man ikke i Tide er bleven opmærksom paa den Uret, man begik ved at give i den Grad Handelen fri, som sket er ved Loven af 1857, som man i selve Loven, i dens § 34, har gjort Indskrænkning i den Henseende. Denne Paragraf forbyder nemlig de handlende i selve Købstaden at have mer end eet Udsalg. En handlende kan efter den nu gældende Lov ikke have mere end een Butik i samme Kommune, men Loven tillader derimod, at en udenbys kan have Butik ikke blot i den Kommune, hvor han bor, men i alle Landets Kommuner, uden at der derfor er nogen Hindring. Mig forekommer det ogsaa at være en Belydning og en Inkonsekvens, som der vistnok kunde være Anledning til i alt Fald at indskrænke saaledes, at denne Begunstigelse ikke i den Grad kom til Stude for Næringsdriften i selve Byen, som Tilfældet er i dette Djeblif.

Hvad jeg bemærkede med Hensyn til de Forretninger, som af udenbys drives i Købstæderne, gælder jo i samme Grad om Aktiefelsfaber og lignende Selskaber med begrænset Ansvar. Det er ogsaa en Fremtoning i den sidste Menneskealder eller i alt Fald i de sidste 40 Aar. Før Loven af 1857 var det meget smaat her i Landet med Aktiefelsfaber, man kendte den Gang ikke stort til den Slags Organisationer, og vel rører Loven af 1857 jo ved Aktiefelsfaberne, og dens § 4 indrømmer dem Ret til at erhverve Borgerkab, men stadig væk under samme Betingelser, som da gjaldt for alle, nemlig at de betalte Næringsstat. Efter at Næringsstaten imidlertid er forsvunden, ere jo Aktiefelsfaber og lignende Selskaber her i Landet voksede op som Padden, og det har saa meget lettere kunnet ske, som vi fuldstændig savne en Lovgivning, som kontrollerer Dret-

telsen og Virksomheden af den Slags Draagnisationer. Disse Aktiefelsfaber ere maaste for Købstæderne endnu farligere end de Forretninger, jeg nys har nævnt, thi det er ikke blot den store Kapital, som her skuler sig og unddrager sig ethvert Bidrag til de kommunale Byrder, men det er ogsaa den mindre Kapital, som slaar sig sammen og danner Aktiefelsfaber, hvorigennem de opnaa fuldstændig Frihed for at betale noget som helst til Kommunerne og derigennem unddrage Kommunerne den Indtægt, som de i mange Tilfælde have haft af de mindre Kapitalister. Saadanne Aktiefelsfaber, hvis Eksistens det i øvrigt paa ingen Maade kan falde mig ind at lægge for Had, — der udrettes ogsaa meget godt ved Aktiefelsfaber — maa dog, naar de drive borgerlig Erhverv, arbejde under samme Vilkaar som andre. Ogsaa her i Lovforslaget er gjort et Forsøg paa at bestatte dem; men de samme Grunde, som jeg anførte før, at Bestatningen af 2 Procent for udenbys Firmaer er fuldstændig utilstrækkelig til at stille dem paa nogenlunde lige Fod med den enkelte næringsdrivende, gælder i allerhøjeste Grad ogsaa her.

Nu ved jeg vel, at man navnlig for Aktiefelsfabers Vedkommende har raabt sterkt paa Dobbeltbestatning og slikt. Jeg mener, at denne Dobbeltbestatning har ikke noget paa sig. Vi kende Dobbeltbestatning paa saa mange andre Omraader, og jeg behøver kun at tage det meget nærliggende Eksempel, en Mand, som har saft Ejendom, han betaler ikke blot Stat af den Fordel, han har af Ejendommen, men i øvrigt ogsaa Formue- og Lejlighedsstat. Den Dobbeltbestatning har ikke videre at betyde og vil ikke i nævneværdig Grad øve nogen Indflydelse paa Aktiefelsfabernes Fremvækt; men skal man til at bestatte Aktiefelsfaber med mere end 2 Procent, maa det, antager jeg, være noget lignende som det, der gennemgaaende svares af andre næringsdrivende i den paagældende Kommune, og selv om det nu ikke gaar lige op til de 6 Procent, vil jeg dog være tilbøjelig til at mene, at 4 Procent af Nettofortjenesten slet ikke var for meget. En lignende Stat mener jeg ogsaa, man kunde forlange af den udenbys næringsdrivende, som har Næring i en anden Kommune, og det forekommer mig at være det naturlige, at denne Ligning, denne Bestemmelse af Skattens Størrelse foretages af Næringskommunen. Vel er det jo i Lovforslagets Begrundelse gjort gældende, at da man udenfor København har Formue- og Lejlighedsstat, maa Statansættelser nødvendigvis finde Sted i Opholdskommunen